

Voorzitter: J. van Hoorn (GL)

Namens de raad: J. Jones (GL), R. Gierkink (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), J. Bosma (PvdD), Y. Menger (Stadspartij), F. Mertens (SP), T. Havinga (VVD), P. Vermerris (S&S), J. de Haan (CDA), M. Hekert (PvH)

Namens het college: C. Bloemhoff (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

3.2 Onderwijs

00:15:41

Voorzitter: Welkom bij deze meningsvormende sessie aangaande de begroting. We gaan het hebben over deelprogramma 3.2 Onderwijs. Er zijn geen sprekers dus we kunnen direct over naar de raad zelf. We hebben in zijn totaliteit 50 minuten voor deze sessie. Dat is niet heel lang en toch heeft u allen tweeënhalve minuut spreektijd. Laten we ervoor zorgen dat we dat goed, maar ook een beetje streng gaan inzetten met zijn allen. Zoals ik al zei, tweeënhalve minuut exclusief interrupties. Hou die interrupties echt kort, want daar is geen rekening mee gehouden. Ik ga het bij tweeënhalve minuut echt afkappen. Dan is er geen ruimte meer om de zin af te ronden. Tijd is tijd. Dat doe ik niet omdat ik streng wil zijn, maar omdat we anders niet allemaal dezelfde gelegenheid hebben om onze woordvoering te kunnen doen. Ook het verzoek om de politieke vragen dus in uw eerste termijn te doen, zodat we niet bij de 50 minuten tot de conclusie komen: "Mijn vragen aan de wethouder zijn nog niet beantwoord." Ik heb de tijd niet en u heeft de tijd niet om de sessie langer door te laten gaan na die 50 minuten. Voor het college is het tien minuten en vanzelfsprekend zal ik daar net zo strak op zijn. Laten we direct beginnen. Wie van de fracties heeft behoefte aan een eerste termijn? Ik tel er een, twee, eenmaal, andermaal? Andere vragen dan ook niet in de tweede termijn. Dan zijn er gelukkig maar twee vragen voor de wethouder. Mevrouw Bosma, Partij voor de Dieren.

00:17:05

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Ik vraag me af of de wethouder een update kan geven over de uitvoering van de motie over de pilot van duurzame- en circulaire schoolgebouwen? De tweede vraag: waarom heeft het college ervoor gekozen om bij de natuur- en duurzaamheidseducatie in plaats van drie bijeenkomsten jaarlijks één excursie voor docenten te organiseren?

00:17:27

Voorzitter: Helder, dank u wel. Mevrouw Menger, Stadspartij 100% voor Groningen.

00:17:32

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Mijn fractie heeft een vraag, want wij konden het in de begroting verder niet terugvinden. Er wordt niet gesproken over de werkdruk binnen het onderwijs en de uitval van leerkrachten. Die is best wel groot en het neemt steeds meer toe, dus dat is een groter groeiend probleem. Kan de wethouder of kunnen wij als gemeente hier ook iets betekenen? Dank u wel.

00:17:57

Voorzitter: U bedankt. Dan gaan we direct over naar wethouder Bloemhoff voor een kort antwoord. De wethouder.

00:18:04

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Dank u wel, Voorzitter. Ik kan een tweetal antwoorden geven. De vraag over het aantal bijeenkomsten van natuureducatie acht ik een technische vraag, dus die kan ik hier nu niet beantwoorden. Dan gaat het over de pilot duurzame scholen. Hier wreekt mij de voorbereiding. Ik moet eerst met mijn ambtenaren schakelen hierover, want die krijg ik nu ook. Volgens mij zijn wij daar heel druk mee bezig. U heeft daar een motie over aangenomen. Wij komen in elk geval in het IHP van Q1 daarover met u te spreken als we het over het IHP gaan hebben. Nadere info daarover, daar moet ik op terugkomen. Als het gaat over de werkdruk voor leerkrachten, dan kan ik daarover aangeven dat wij als college dat natuurlijk ook zien. Dat is ook de reden dat we bijvoorbeeld bij een Nationaal Programma Onderwijs of met de verlengde schooldag juist inzetten op extra ondersteuning door bijvoorbeeld mensen vanuit de cultuur of buurt-sportcoaches daar in te schakelen.

00:19:18

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Dus dat we er juist voor kiezen om dan niet die extra druk op het onderwijs zelf te zetten of bij leerkrachten te zetten, maar dat wij in de faciliterende sfeer heel veel doen. Dat geldt ook voor natuur- en duurzaamheidseducatie waar u ook aan refereerde. Dat vinden wij een heel belangrijk thema. Dus dat we daar als gemeente geld voor investeren en mensen op inzetten die daar het onderwijs mee ontlasten, omdat de leerlingen dan een ochtend naar de schooltuin gaan. Op die manier proberen we het te doen. Puur de werkdruk van leerkrachten is ten principale iets voor het schoolbestuur. Waar we ook nog mee ondersteunen is vanuit de arbeidsmarktregio als het gaat om personeelsactiviteiten.

00:20:10

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Menger, heeft u niet een vraag die absoluut niet verwerkt kan worden in het tweede termijn? In feite heeft u geen interrupties in de eerste termijn. Dank u wel. Wellicht dat mevrouw de wethouder nog terug kan komen op de andere vraag in de tweede termijn, mocht daar gelegenheid toe zijn. Anders zorgen dat we dat u op andere wijze uw antwoord krijgt. Wie wil als eerste van de fracties het spits afbijten om hun inhoudelijke visie te geven op dit deel van de begroting? Zo gaan we snel met de tijd. Mevrouw Bosma, Partij voor de Dieren.

00:20:41

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Afgelopen maand bezocht ik samen met een collega-raadslid van GroenLinks een geslaagd onderwijssymposium in Martiniplaza. Hier werd opnieuw pijnlijk duidelijk dat er niets zo ergerlijk is als het opleidingsniveau van je ouders. Opvoeding en omstandigheden spelen zwaar mee in de kansen die ieder kind krijgt in onze samenleving. Daarom zijn we blij met de extra inzet op de verlengde schooldag en brugfunctionarissen. We hebben afgelopen jaar gesproken met betrokken ouders en schoolleiders die het belang van deze activiteiten voor ons nogmaals hebben onderstreept. Tijdens het symposium kreeg ook gender-inclusie in de klas veel aandacht. We vinden het goed om te zien dat via deze manier docenten op een laagdrempelige manier van

informatie worden voorzien. We zouden het mooi vinden als aandacht voor dit onderwerp jaarlijks terug zou komen.

00:21:28

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Over de duurzame schoolgebouwen: wat ons betreft kan de verduurzaming van een schoolgebouw niet snel genoeg gaan. Ook hierbij lopen we tegen de krapte op de arbeidsmarkt en de beperkingen in het budget aan. Gelukkig doen we het in Groningen relatief goed wat betreft de verduurzaming van huisvesting. Duurzaamheid speelt niet alleen een rol bij de huisvesting, maar ook in de educatie. Afgelopen zomer won de Brederoschool de eerste prijs bij een landelijke challenge van de Dag van de Aarde. Deze school geeft ook buiten les in zogenoemde buiten-lokalen, waarbij de natuur als onderdeel van de leerstof dient. De kinderen spraken in de media over hun liefde voor de lokale dieren en natuur. Geweldig om te zien! Dit sluit goed aan bij de animo die er is voor het aanvragen van groene schoolpleinen. Er worden jaarlijks vier schoolpleinen vergroend wat helpt in onze ambitie naar een groenere leefomgeving.

00:22:25

Voorzitter: U heeft nog 30 seconden.

00:22:26

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Tot slot zijn we erg blij met het hoge aantal leerervaringen met natuur- en duurzaamheidseducatie. We komen dit jaar rond de 48.000 leerervaringen, waarbij een leerervaring voor een uur les per leerling staat. Ruim meer dan de ingezette 43.000. Dit laat wat ons betreft goed zien dat er grote interesse is vanuit de school en leerlingen in dit onderwerp. Dat is goed nieuws. Tot zover. Precies binnen de tijd?

00:22:53

Voorzitter: Excuus. Als ik mijn microfoon aandoe houdt dat in dat u nog 30 seconden heeft voor het restant van uw betoog. Dan heeft u even een visueel signaal. Wie wil het woord? De heer Lo-A-Njoe, D66.

00:23:13

De heer Lo-A-Njoe (D66): Even kijken of het goed gaat? Ja, dit gaat goed met dank aan de techniek. Voorzitter, we ondersteunen de breed geformuleerde ambities en de drie hoofddoelen die in het deelprogramma worden geformuleerd: het versterken van kwaliteit van onderwijs; duurzame en passende onderwijshuisvesting - de collega van de Partij voor de Dieren heeft daar ook al wat over gezegd - en het bieden van gelijke kansen. Tegelijkertijd worden er bijna alleen concrete resultaten opgesomd, die te duiden zijn als inspanningen. We doen dit, we hebben dat gedaan en willen meer zus en zo. Waar we echt behoefte aan hebben, is dat we er zicht op krijgen of dat ook lukt. Dan heb ik het met name over het bieden van gelijke kansen.

00:23:53

De heer Lo-A-Njoe (D66): Daar heeft de wethouder van toegezegd dat we in de Auditcommissie daar verder over gaan spreken. Daar zijn we heel blij mee, dus dank daarvoor. Het geldt echter ook voor het versterken van de kwaliteit van onderwijs. Onze grootste zorg, om maar tot de kern te komen, zit namelijk echt bij de toenemende - dat is onze indruk, maar we hebben de cijfers ook niet - segregatie binnen het onderwijs. Onderwijs moet wat D66 betreft de grote gelijkmaker worden

en het is nu de ongelijk-maker, vrezende wij. Dus laten we daar met zijn allen echt op blijven zitten. Tenslotte als laatste: het leerlingenvervoer is flink duurder geworden. Dan toch nog een vraag: welk sturingsmechanisme ziet het college om die verdere groei te beperken? Dan denk ik dat de tijd er alweer op zit, Voorzitter.

00:24:35

Voorzitter: Nee hoor, u heeft nog even. Ik glimlach omdat u zelf al constateerde dat dit toch een politieke vraag was in de tweede termijn. U heeft wel een interruptie van mevrouw Jones van GroenLinks.

00:24:45

Mevrouw Jones (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Ik deel veel van wat mijn collega van D66 zegt. Ik vraag mij nog wel af: we hebben laatst een sessie gehad over het maatschappelijk akkoord. Daarin heeft de wethouder volgens mij aangegeven dat er ook tussentijds geëvalueerd gaat worden, juist op die resultaten. U kijkt mij knikkend aan, maar volgens mij ziet u dat daar niet alleen naar inspanningen, maar ook naar resultaten gekeken wordt.

00:25:10

Voorzitter: De heer Lo-A-Njoe.

00:25:11

De heer Lo-A-Njoe (D66): Dat klopt deels wel, maar ik zou toch graag zien dat we de hoofddoelen - dat is meer een algemene opmerking vandaag - die we hebben gewoon goed meetbaar hebben. Daar is nog winst te boeken. Ik heb er vertrouwen in dat we dat samen gaan doen gezien de uitspraak van de wethouder hierover.

00:25:30

Voorzitter: Helder. Dan kijk ik weer rond. De heer Havinga, VVD.

00:25:33

De heer Havinga (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Onderwijs is en blijft een belangrijk thema voor de VVD. We zien er ook een belangrijke rol voor de gemeente in weggelegd. We zien in de begroting veel thema's en acties die onze steun hebben en kunnen de uitgaven hiervoor verdedigen. In het bijzonder zijn we blij met de verlengde schooldag. Dit is een maatregel die veel problemen kan voorkomen, zoals vroegtijdig schoolverlaten, ongelijkheid en achterstanden. Echter, net als tijdens de sessie over het Maatschappelijk Akkoord, willen we graag zien dat het programma voor ieder kind beschikbaar komt en niet alleen voor bepaalde wijken. We begrijpen waar veel van de kosten vandaan komen. We willen in tijden dat het financieel niet helemaal voor de wind gaat wel meegeven om te blijven letten op prioriteiten. Staar bijvoorbeeld niet blind op het AA++ maken van alle schoolgebouwen voor een bepaalde datum, maar zorg vooral dat nu gebouwen aangepakt worden waar het echt slecht gesteld is. Zoals waar in de winter de ramen open moeten, omdat de luchtkwaliteit onvoldoende is. Dat waren onze twee grootste punten. Ik zie volgens mij een interruptie, maar dat was ook mijn woordvoering.

00:26:30

Voorzitter: Toch gaan we nog wel even de interruptie doen. Een interruptie van mevrouw Gierkink, PvdA.

00:26:35

Mevrouw Gierkink (PvdA): Bedankt, Voorzitter. Ik vraag me toch nog even af: u hebt het over financieel zwaar weer en ondertussen wilt u de verlengde schooldag op alle scholen beschikbaar maken. Is het niet juist dat als we een prioriteit moeten kiezen, het belangrijk is om juist te kiezen voor die scholen waar het effect het grootste is voor de kinderen?

00:26:52

Voorzitter: Nu vroeg ik dat niet, maar de heer Havinga vroeg dat. Als u 'u' zegt, dan heeft u het tegen mij. De heer Havinga.

00:26:58

De heer Havinga (VVD): We willen niet per se beschikbaar maken dat iedereen daar aan meedoet. Echter wel dat de kinderen die dat nodig hebben, ook al wonen ze in een andere wijk dan waar nu de focus ligt, daar wel aanspraak op maken. Dus dat betekent niet per se dat iedereen dat gaat doen, maar wel ieder kind die het nodig heeft het gaat doen. We hekelen het een beetje dat je er alleen aanspraak op kunt maken als je in een bepaalde wijk woont. Iemand die dat nodig heeft kan ook in een andere wijk wonen.

00:27:26

Voorzitter: Helder in dat geval. Wie trapt vervolgens verder? Mevrouw Jones, GroenLinks.

00:27:32

Mevrouw Jones (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Er werd net al aan gerefereerd: onderwijs zou veel meer dan het nu is een grote gelijkmaker kunnen zijn voor veel kinderen. Het is goed dat we daarom in deze gemeente onder andere via het Maatschappelijk Akkoord veel aandacht en goede initiatieven hebben, waaronder de brugfunctionaris. We zijn heel blij om te zien dat in 2023 niet alleen het aantal scholen met een brugfunctionaris is toegenomen, maar ook het aantal uren per brugfunctionaris is toegenomen. We hebben gezien dat er nog meer geïnvesteerd gaat worden in de brugfunctionaris in 2024 en zijn daar heel blij mee. Hetzelfde geldt voor de vroeg- en voorschoolse educatie. Dus we zijn heel blij met de initiatieven tijdens de schooltijd, maar we zien dat aan het begin van de schoolkeuzes nog wel wat kan gebeuren. Daar hebben we het laatst in de sessie ook over gehad qua informatievoorziening en een centraal aanmeld-systeem.

00:28:31

Mevrouw Jones (GroenLinks): Wij willen blijven benadrukken dat we het belangrijk vinden om niet alleen tijdens de schooltijd te werken aan kansenongelijkheid, maar zeker ook aan het begin als er een keuze gemaakt gaat worden voor scholen. Daarnaast willen wij als GroenLinks blijvende aandacht voor laaggeletterdheid. Zeker bij die mensen die met een diploma van school komen, maar toch laaggeletterd zijn. Dit is een jongere doelgroep en we hopen dat die doelgroep genoeg meegenomen wordt in het aanbod waar het gaat om laaggeletterdheid. Verder sluit ik me aan bij mijn collega en mede-congresganger van de Partij voor de Dieren waar het gaat om natuur- en duurzaamheidseducatie. We zijn blij dat er meer leerervaringen zijn. Ook steunen we de punten van de Partij voor de Dieren waar het gaat om duurzaamheid van schoolgebouwen. Die kan wat ons betreft zeker nog verbeterd worden. Dat was mijn woordvoering. Dank u wel.

00:29:27

Voorzitter: Dank u wel. Ook u keurig binnen de tijd. Woordvoering mevrouw Menger of een interruptie? Voor woordvoering mevrouw Menger, Stadspartij 100% voor Groningen.

00:29:36

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Onderwijs is een essentieel en fundamenteel onderdeel van het leven. Vrije toegang tot onderwijs is een mooi goed. Op veel onderdelen zet de gemeente vol in en dat verheugt ons. We hebben het net gehad over een uitval onder leerlingen. Vaak zijn er achterstanden door COVID opgelopen en dat is verschrikkelijk. We zien daar graag veel aandacht voor. De wethouder beantwoordde net helder en duidelijk de rol die de gemeente kan vervullen bij de uitval en werkdruk bij leerkrachten. Mijn fractie denkt zelf bijvoorbeeld aan een oplossing in de richting van het onbenut arbeidspotentieel of in de vorm van een basisbaan. Vandaag was ook in het nieuws dat er steeds meer aandacht is voor mbo-opleidingen. Dat mbo gewoon een goede richting is en dat het niet meer zoals voorheen een beetje als ondergeschoven kindje wordt behandeld. Dat vinden wij goed. Plus - daar heeft de wethouder het vaak over gehad en dat erkennen wij ook - dat we moeten stoppen met het definiëren van hoog opgeleid of laag opgeleid. Daarmee bestempelt u mensen en dat beperkt mensen misschien in de keuze van hun opleidingen. Dank u wel, Voorzitter.

00:31:01

Voorzitter: Dank u wel. U heeft toch nog een interruptie van de heer De Haan, CDA.

00:31:05

De heer De Haan (CDA) : Doet hij het wel of niet? Dan doe ik het gewoon even zonder pasje. Dat kan ook. Ik was nog even getriggerd door de woorden van mevrouw Menger over de basisbaan. Wat wilt u precies met de basisbaan binnen het onderwijs?

00:31:19

Voorzitter: Mevrouw Menger.

00:31:21

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Wij denken bijvoorbeeld aan een vorm van een onderwijsassistent of iets dergelijks en dat het door de gemeente gefaciliteerd wordt om mensen daartoe op te leiden.

00:31:30

Voorzitter: Nog een vervolgvraag.

00:31:36

De heer De Haan (CDA) : Dank u wel, Voorzitter. Ik ben benieuwd of de wethouder daar misschien op in kan gaan hoe dat er dan precies uit zou zien. Bent u met mij eens dat het veel beter zou zijn om gewoon vanuit het Rijk te zorgen voor structurele financiering? We hadden bijvoorbeeld die NPO-gelden waar de onderwijsassistenten van betaald werden. Dus dat het veel beter is als het Rijk structureel gaat investeren, juist voor onderwijsassistenten, in plaats van dat we het via een basisbaan gaan doen?

00:31:57

Voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Menger. U heeft nog 30 seconden.

00:32:02

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Ik kan daar deels in meegaan, maar de heer De Haan van het CDA weet net zo goed als dat wij dat weten, dat het Rijk steeds minder middelen ter beschikking gaat stellen en dat je als gemeente steeds meer zelf de verantwoordelijkheden krijgt. Dus dan denk ik: volgens mij is het dan een win-winsituatie en moet je misschien een beetje buiten de box gaan denken. Als je het op die manier zou kunnen invullen via de gemeente, waarom niet?

00:32:28

Voorzitter: Dank u wel. Inderdaad had ik de interruptie van de heer Lo-A-Njoe wel gezien, alleen heeft mevrouw Menger haar tijd opgebruikt bij het beantwoorden. Dus als u een hele korte vraag wilt stellen en dan ook het verzoek aan mevrouw Menger om echt kort te antwoorden. De heer Lo-A-Njoe.

00:32:40

De heer Lo-A-Njoe (D66): Twee dingen: er is de grootste investering ooit in de afgelopen periode in het onderwijs door het Rijk gedaan, dus volgens mij klopt het niet wat u zegt als het gaat om dat er minder geld is voor onderwijs. De vraag is: mag ik wel aannemen dat die onderwijsassistenten, los van basisbaan, dan wel gewoon moeten voldoen aan de eisen die daarvoor zijn? Want dat betekent ook opleiding.

00:32:59

Voorzitter: Een fijne gesloten vraag voor mevrouw Menger. Mevrouw Menger.

00:33:02

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Zeker, de heer Lo-A-Njoe. Ik ben het helemaal met u eens.

00:33:05

Voorzitter: Dank u wel. Kijk, zo kan het ook. Wie wil vervolgens een woordvoering? De heer Vermerris, Student en Stad.

00:33:10

De heer Vermerris (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Zoals mijn collega van D66 zei dat onderwijs de grote gelijkmaker is, daar ben ik het helemaal mee eens. Ik denk dat wij daar als gemeente grote stappen in zetten en vooruitlopen op het gebied van een brugfunctionaris, een verlengde schooldag en extra nadruk op bewegingsonderwijs. Student en Stad vindt het een mooi gegeven dat meer scholen meedoen aan de verlengde schooldag en ook meer scholen zullen mee gaan doen in de toekomst. Dan op het gebied van kansengelijkheid: zoals ik in de vorige sessie al heb benoemd wil ik nogmaals onderstrepen dat Stichting Move zich blijft inzetten op het gebied van kansengelijkheid door juist studenten te koppelen aan basisschoolleerlingen. Daarmee kunnen ze meer inzicht geven in wat gelijke kansen zijn en wat gelijke kansen kunnen doen met een samenleving.

00:34:11

De heer Vermerris (Student en Stad): Mijn fractie is dan ook benieuwd of er al gesprekken zijn gevoerd met deze stichting. Ook ziet Student en Stad dat de gemeente ervoor zorgt dat elke leerling genoeg kan sporten op school. Zo onderstrepen wij de extra stappen die worden genomen op het gebied van fysieke gezondheid. Zoals meer aandacht voor fysieke- en mentale gezondheid binnen de verlengde schooldag. Ook dat er vanuit het Nationaal Programma Onderwijs meer

aandacht wordt gegeven en uiteindelijk ook via het Integraal Huisvestingsprogramma. Dus daarmee zijn wij hartstikke tevreden. Student en Stad hoopt dat het college zich blijft inzetten op het gebied van kansengelijkheid en beweging, zodat ieder kind zich kan blijven bewegen op school met gelijke kansen. Dank u wel, Voorzitter.

00:35:02

Voorzitter: U bedankt. U allen bedankt. U houdt zich keurig netjes aan de tijd. Ik zag mevrouw Mertens van de SP als eerste en dan kom ik daarna bij u.

00:35:08

Mevrouw Mertens (SP): Dank u wel. We zijn heel erg blij te lezen dat de doelen uit de begroting het versterken van het onderwijs en de onderwijs huisvesting zijn, maar ook dat we gelijke kansen bieden voor alle kinderen door kansengelijkheid en segregatie tegen te gaan. Dit zijn onderwerpen die de SP heel belangrijk vindt. Kinderen moeten naar gezonde en veilige scholen kunnen. In een koud en vochtig gebouw leren draagt niet bij aan een goede ontwikkeling. We vinden het daarom mooi dat het college hier geld in investeert ondanks de hoge gasprijzen. Er is een groot aantal kinderen dat achterblijft in het onderwijs. Dat is een probleem dat extreem is gegroeid tijdens de corona-pandemie, maar ook door de kansengelijkheid. Om deze kinderen te helpen bij hun achterstand is het goed om door te gaan met bijvoorbeeld de voorschoolse educatie en de verlengde schooldag. Als SP gaan we graag met deze initiatieven door, zodat we deze kinderen gelijke kansen kunnen geven. Dank u wel.

00:35:56

Voorzitter: Dank u wel. Voor woordvoering de heer Hekert, Partij voor het Noorden.

00:35:59

De heer Hekert (Partij voor het Noorden): Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, in grote lijnen zijn wij positief over de ontwerpbegroting voor het onderwijs. Onze fractie gelooft dat goed onderwijs een van de hoekstenen is van een goed functionerende samenleving. Met dat in gedachten zijn we tevreden over de verschillende programma's, projecten en initiatieven die opgezet zijn. Zoals het Maatschappelijk Akkoord, de verlengde schooldag en de brugfunctionaris. Deze inspanningen weerspiegelen onze gemeenschappelijke toewijding aan een inclusief en hoogwaardig onderwijssysteem. De uniforme afspraken over informatievoorziening zijn eveneens een stap in de goede richting. We waarderen de helderheid die dat brengt voor ouders en verzorgers. Dat was het.

00:36:38

Voorzitter: Dank u wel. Ik begin me bijna af te vragen waarom ik aan het begin zo streng was. Mevrouw Gierkink, Partij van de Arbeid.

00:36:44

Mevrouw Gierkink (PvdA): Bedankt. Ook op onderwijs doet het college meer dan de wetten ons voorschrijven om structurele systeemveranderingen te bereiken. Door het Maatschappelijk Akkoord tot 2040 te verlengen; door de vve al vanaf twee jaar aan te bieden; door uitbreiding van de brugfunctionarissen en de verlengde schooldag. Ook juist voor volwassenen door onze middelen voor het bestrijden van laaggeletterdheid op zo een manier in te zetten dat we zoveel mogelijk mensen volwassen-educatie

kunnen bieden. Een structurele systeemverandering betekent ook structurele investeringen en daar maken we ons zorgen over. We zijn blij met de uitvoering van het laatste deel van het Herstelprogramma Onderwijs, maar we hebben wel zorgen over de continuering van deze activiteiten na 2024. Daarom zouden we het college willen vragen om in de loop van volgend jaar te komen met een soort knelpunten-overzicht.

00:37:31

Mevrouw Gierkink (PvdA): Net als bij de voorjaarsbrief, maar dan voor de continuering van de projecten die gestart zijn voor het Herstelprogramma Onderwijs, zodat we zoveel mogelijk hiervan kunnen borgen. Een systeemverandering gaat niet alleen over wat er in de scholen gebeurt, maar ook om het systeemplafond en dat is vaak aan vervanging toe. We zijn blij dat we het IHP gedekt hebben en dat we daarmee zoveel mogelijk scholen kunnen verbouwen en verduurzamen. Om er ook echt een duurzaam plafond van te maken en om die gebouwen klaar te stomen voor de toekomst, blijkt meer nodig te zijn. Dat zien we nog niet terug in deze begroting, terwijl de investeringsopgave enorm is. Daarom moeten we echt bij de volgende begroting gaan kijken hoe we die verduurzaming vorm gaan geven. Daarom zouden we ook aan de wethouder willen vragen ons richting het voorjaarsdebat te informeren wat het concreet betekent voor de financiën en de lange termijn scenario's als we de verschillende scenario's die ons voorgespiegeld zijn uitvoeren. Natuurlijk in samenhang met de lobby richting het Rijk. Dank u wel.

00:38:34

Voorzitter: U bedankt. Dan kijk ik inderdaad naar de heer De Haan, CDA voor de laatste woordvoering.

00:38:39

De heer De Haan (CDA): Ja, als laatste. Voorzitter, wat ons betreft is onderwijs niet een heel spannend deel van de begroting, maar wel een heel belangrijk deel. Hier zit eigenlijk een beetje een dubbele crux in. Aan de ene kant vindt onze fractie dat de gemeente zijn taken echt wel goed doet. We vinden ook dat de wethouder het goed doet. Op het gebied van onderwijs doen we dat prima. Dat betekent natuurlijk niet dat daarmee alles in het onderwijs goed gaat. De werkelijkheid is wel wat weerbarstiger, maar die schuld leggen wij zeker niet bij dit college. Als we kijken naar bijvoorbeeld een van de grote uitdagingen in het onderwijs, dan blijft dat wat ons betreft nog steeds het lerarentekort. Wie dacht dat alleen in de tijd van corona klassen naar huis werden gestuurd en online of thuis de lessen moesten volgen, die wordt wakker in een koude kermis, zeg je dan volgens mij.

00:39:31

De heer De Haan (CDA): Dat is helaas nog steeds aan de orde van de dag. Klassen die naar huis worden gestuurd omdat er niet voldoende leerkrachten zijn. Of dat binnen een school de onderwijsassistenten - waarover mevrouw Menger het net over had - voor de klas moeten, waardoor juist die andere kinderen niet voldoende hulp krijgen. Dus dat lerarentekort is wat ons betreft de grote uitdaging. Dan moet je er als gemeente voor zorgen dat je niet extra taken bij het onderwijs neerlegt. Nou, dat doet de wethouder ook. We hebben het net gehoord in de reactie op de vraag van mevrouw Menger. Je moet ervoor zorgen dat kinderen met zo min mogelijk achterstand ook beginnen aan het onderwijs.

00:40:03

De heer De Haan (CDA): Dat doen we bijvoorbeeld met die vve en uitbreidingen daarvan, zodat leerkrachten te maken hebben met een klas van kinderen die zo goed mogelijk voorbereid aan hun schooltijd beginnen. Dus wat ons betreft doet het college de juiste stappen. Onze zorgen liggen wel - dat benoemde de Partij van de Arbeid net ook - rondom de onderwijshuisvesting. Ik denk dat ik me daar helemaal bij aan kan sluiten. Dat is, denk ik, op onderwijsgebied onze grote uitdaging. Voor de rest zullen we echt moeten hopen dat er goede maatregelen binnen het Rijk genomen worden om het lerarentekort op te lossen. Ik hoop dan ook dat veel mensen kiezen voor de prachtige baan als leraar.

00:40:41

Voorzitter: Dank u wel. Voordat ik naar de wethouder ga: we komen thuis van een koude kermis. We overnachten er niet. De wethouder.

00:40:51

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Dank u wel. Als onderwijs-wethouder is het goed dat dit nog even gecorrigeerd wordt. We moeten wel de juiste termen gebruiken. Ik heb de inbreng van de raad met veel plezier beluisterd. Het is mooi om ook de complimenten te horen. Dat doet me wel wat, want het is toch elke dag weer knokken voor goed onderwijs. Wat ik ook belangrijk vind is eigenlijk waar de heer De Haan mee afsloot. De heer Lo-A-Njoe heeft helemaal gelijk dat er veel extra geld is gegaan naar het onderwijs. We hadden het ook graag structureel gezien. Het is feitelijk zo dat er goede dingen zijn gebeurd met NPO-middelen die naar het onderwijs zijn gegaan, zoals klassenassistenten en kleinere klassen. Het dreigt er wel toe te leiden dat bij een aantal schoolbesturen mensen na dit schooljaar misschien wel hun baan kwijtraken. Ondertussen hebben we natuurlijk te maken met een lerarentekort. Dus hoe graag wil je die mensen dan behouden?

00:41:48

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Dat lerarentekort is inderdaad een van de kernproblemen. Dat is een heel groot landelijk probleem, waarbij wij in de gemeente faciliteren wat we kunnen. Ook via de arbeidsmarktregio en de vormgeving van projecten doen we wat we kunnen. Daarbij zijn eigenlijk wel landelijke stelselwijzigingen nodig. Wat wij doen in de samenwerking met de scholen is het Maatschappelijk Akkoord. Dat is ook door diverse fracties benoemd. Het is hartstikke fijn om dat te horen. We hebben het recent nog gehad over de verlengde schooldag en de brugfunctie. Waar ik nog even op wil reageren is dat mevrouw Gierkink het had over voorschoolse educatie. Dat is heel belangrijk. Ik kan melden dat wij in een SPUK-aanvraag in het kader van de wijkvernieuwing de mogelijkheid hebben opgenomen om dat te gaan uitbreiden tot een half jaar. Het is al een langere wens van de raad om daar twee pilots mee te financieren in de Indische buurt en Selwerd en te kijken of we dat juist vanaf een half jaar kunnen doen.

00:42:46

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Dat zijn wensen die vanuit de wijken leven, maar ook heel erg vanuit het veld en natuurlijk ook vanuit het politiek. Daar komen we later vast nog een keer op terug, maar dat wilde ik wel even melden. Dus de ontwikkeling gaat door, zal ik maar zeggen. Dan zijn er nog een aantal vragen gesteld waar ik antwoord op zal geven. Ik begin met de vraag van de pilot duurzame scholen. Wij

komen daar, als het goed is, in het eerste kwartaal van volgend jaar op terug. In het eerste kwartaal zal ook het IHP voorgelegd worden aan de raad, het scholenplan Gro Up. Diverse raadsleden hebben daar vragen over gesteld. Dan de vraag van D66 over het leerlingenvervoer en wat we doen om die kosten daarvan te beperken. Dat is nu een kostenpost. Ik zou willen zeggen dat het maar goed is dat kinderen leerlingenvervoer krijgen. Aan de andere kant denken wij dat met de discussie over inclusief onderwijs en specialistisch basisonderwijs dichterbij en hoe organiseren we dat dan, dat ook onderdeel zal worden van het IHP.

00:43:51

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Kunnen we daar voldoende ruimte voor bieden? Daar moet echt een flinke slag genomen worden, zodat zoveel mogelijk leerlingen dicht in de buurt inclusief onderwijs krijgen. Daardoor ben je niet meer zo afhankelijk van leerlingenvervoer. Dus dat is meer een inhoudelijke ontwikkeling die denk ik echt in een sneller tempo moet. De VVD vroeg naar de verduurzaming. We hebben een HEVO-onderzoek laten uitvoeren. Daar bent u als raad ook over geïnformeerd. Ook dat zal terugkomen in het IHP Gro Up. 100% voor Groningen vroeg naar de relatie tussen basisbanen en lerarentekort. Ik denk dat we eerlijk moeten zijn. Een basisbaan is bedoeld voor mensen die de stap naar regulier werk niet kunnen maken. Dus die zijn beperkt belastbaar, maar wel 32 uur inzetbaar. Het zijn geen mensen die kunnen werken als onderwijsassistent. Het zijn wel mensen die kunnen werken op een school om allerlei hand- en spandiensten te doen.

00:44:49

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Het is wel zo dat wij niet willen dat het een conciërge-functie wordt, want dan moet je structureel geld beschikbaar stellen voor conciërges. Wat mensen met een basisbaan wel kunnen doen is taken uitvoeren voor het onderwijs. Dus we kunnen natuurlijk wel die taken ophalen, zoals we ook andere taken ophalen. Dat is ook de bedoeling. Het is niet zo dat wij in een school een conciërge als basisbaan helemaal kunnen plaatsen. Daar zitten mogelijkheden en ik wil best verkennen of dat aspect meegenomen kan worden. Dan hebben we het dus niet over onderwijsassistenten in de klas. Daar hebben we andere mogelijkheden voor. Dat doen we doordat we via de arbeidsmarktregio kijken of we mensen richting de opleiding kunnen doen. Maar goed, richting leerkracht moet je wel een bepaald niveau hebben aan vooropleiding wil je voor de klas kunnen. Dus voor die groep gaan wij ons binnen de arbeidsmarkt-regio op dit onbenut arbeidspotentieel breder richten om mensen gericht te kunnen scholen naar kansrijke beroepen. Daar hoort het onderwijs zeker bij.

00:45:52

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Dan had ik een vraag over stichting Move. Daar zijn we mee in gesprek, dus dat kan ik als antwoord op Student en Stad aangeven. De Partij van de Arbeid vroeg nog: kunnen we geïnformeerd worden over het Herstelprogramma Onderwijs? Hoe loopt dat richting de volgende zomer? Wat stopt er dan en wat kan er blijven staan? Ja, daar kunnen we u over informeren. Wel is het zo dat een deel van het project juist bewust is opgericht, zodat het ook na het NPO voort zou moeten bestaan. Het is niet dat we allerlei nieuwe dingen hebben opgetuigd. Dat hebben we juist bewust niet gedaan. Dus dingen eenmalig, bijvoorbeeld een boekencollectie van school uitgebreid, ofwel op een manier dat het

daarna regulier beleid wordt. Daar kunnen we u over informeren. Verder was er nog het verzoek om toe te zeggen om voor het voorjaarsdebat duidelijkheid te geven over het HEVO-rapport - zo heb ik het maar geïnterpreteerd - over de extra verduurzaming-opgave die we moeten hebben bij schoolgebouwen. Dat kunnen we toezeggen. We zouden daar natuurlijk ook in het kader van het IHP - het scholenplan Gro Up wat het eerste kwartaal van volgend jaar uw kant op komt -nader over kunnen spreken. Voorzitter, ik denk dat ik zo alle vragen heb beantwoord.

00:47:11

Voorzitter: In mijn opvatting ook. Ik kijk even of die opvatting gedeeld wordt door de collega's? Die wordt gelukkig gedeeld. U heeft zich allen zeer netjes gehouden aan de tijd. Zo netjes dat we achttien minuten eerder klaar zijn. Ik neem aan dat we het volgende week weer bespreken en ik bedank u allen voor uw inbreng.